

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul Colegiului de
Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Răcilă Lilia

02.05 2023

Curriculumul disciplinar

F.05.O.017 DESEN – CORP UMAN, GHIPS

Specialitatea: 21320 Pictură

Calificarea: 265109 Pictor

Chișinău 2023

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	4
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV.	Administrarea disciplinei.....	5
V.	Unitățile de învățare.....	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	7
VII.	Studiul individual ghidat de profesor.....	7
VIII.	Lucrări practice recomandate.....	8
IX.	Sugestii metodologice.....	8
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	9
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu.....	10
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	10

I. Preliminarii

Curriculumul disciplinar „**Desen – corp uman, ghips**” este un document normativ ce face parte din Componenta fundamentală la specialitatea *Pictură*, include 60 de ore, dintre care 45 de ore constituie contact direct și 15 de ore – studiul individual. Se studiază în anul III, semestrul V de studii. Evaluarea finală - examen. Disciplina este prevăzută pentru realizarea procesului de pregătire a specialiștilor cu calificarea *Pictor* în domeniul de formare profesională 213 - *Arte Plastice* în învățământul profesional tehnic postsecundar și se studiază obligatoriu.

Obiectul de studiu al acestei discipline este desenul *corpului uman după mulaje din ghips*. Disciplina „**Desen – corp uman, ghips**” urmărește conștientizarea desenului academic ca demers important în educația creativității artistico-plastice a viitorului pictor. Studiarea disciplinei „**Desen – corp uman, ghips**” contribuie la formarea competențelor profesionale de reprezentare practică a *corpului uman*.

Scopul disciplinei este de a-i înzestra pe elevi cu cunoștințe, deprinderi practice, capacități de paginație în format, modelare a formei și spațiului, respectare a proporțiilor figurii umane, aplicare a cunoștințelor de anatomie plastică, perspectivă aeriană și liniară, respectare a legităților de clarobscur, principiilor, metodelor și procedeelelor de efectuare a unui desen a *corpului uman, ghips*. Curriculumul disciplinar „**Desen – corp uman, ghips**” propune elevului experiența creației și comunicării artistice în procesul studiului *corpului uman, ghips*.

Cerințele prealabile față de cunoștințele și abilitățile pe care trebuie să le stăpânească elevul înainte de a începe studiul disciplinei „**Desen – corp uman, ghips**” sunt cunoștințele și abilitățile dobândite de elev în cadrul unităților de învățare prevăzute la disciplinele: F.01.O.009 Desen constructiv – liniar, F.02.O.011 Desen constructiv-tonal, F.03.O.013 Desen - cap uman, ghips, S.03.A.037 Anatomia plastică, F.04.O.015 Desen - cap uman.

Disciplina „**Desen – corp uman, ghips**” are un caracter interdisciplinar și se desfășoară concomitent cu alte unități de curs: *Pictură - portret cu mâini*, *Tehnica picturii în ulei - corp uman*, *Compoziție tridimensională - spațială - care fac parte din procesul instruirii elevului în semestrul V*, și reprezintă un cadru favorabil pentru transpunerea cunoștințelor și abilităților acumulate în formarea profesională a viitorului pictor.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Stăpânirea desenului este principala condiție tehnică pe care viitorul pictor trebuie să o posede înainte de a avea oportunități de a crea, a evalua și a produce-crea valori. Disciplina „**Desen – corp uman, ghips**” înzestreză elevul cu abilități de stăpânire a limbajului plastic acromatic, ideilor și expresiilor grafice ce pot fi aplicate în procesul studierii și realizării unei figuri umane în

desen. Un viitor pictor nu poate realiza o operă de artă complexă fără aprofundarea studiului desenului în contextul cunoașterii, analizei și executării unui desen valoric. Aceasta și determină scopul disciplinei date, precum și valoarea ei educativă. Cunoașterea elementelor de expresie specifice desenului și a modalităților de aplicare a acestora lor la desenarea *figurii umane* constituie obiectivele studiului. Temele de studiu derivă una din alta, având o legătură succesivă. Pentru conștientizarea acestui proces de elaborare, se vor analiza de fiecare dată sarcinile propuse. Pictorul trebuie să cunoască și să utilizeze materialele, tehnicile de desen academic. Curriculumul disciplinar „**Desen – corp uman, ghips**” reprezintă un instrument de orientare și predare științifică, teoretică și practică a noțiunilor artistico-plastice.

Studiul disciplinei „**Desen – corp uman, ghips**” va contribui la formarea și dezvoltarea competențelor profesionale și familiarizarea viitorilor specialiști în domeniul *Artei Plastice*, cu specializarea de *Pictor*, capacități de înțelegere profundă și de analiză a metodelor și procedeelelor în elaborarea și crearea unui desen al *figurii umane*. Disciplina îl va ajuta pe elev să:

- realizeze corect un desen academic al naturii statice;
- analizeze profund desenul: rezolvarea compozițională, rezolvarea constructivă, aplicarea tehnicii potrivite;
- aplice metodele de elaborare și creare a unui desen a figurii umane.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestui curriculumul disciplinar vor fi necesare pentru studierea disciplinelor cu nivel de complexitate mai înalt: F.06.O.019 Desen - portret cu mâini, F.06.O.020 Pictură - corp uman. De asemenea, ele vor fi de un real și important suport pentru dezvoltarea unei cariere profesionale de succes în calitate de *Pictor*.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

- CS1. Elaborarea plastică a membrilor superioare umane (palma, model ghips) în desenul constructiv.
- CS2. Reprezentarea plastică a membrilor inferioare umane (talpa, model ghips) în desen constructiv.
- CS3. Realizarea desenului constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică			
5	60	6	39	15	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Desen constructiv al membrilor superioare, umane. Palma, model ghips.	
<p>UC 1. Elaborarea plastică a membrilor superioare umane (palma, model ghips), în desenul constructiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ organizarea spațiului plastic prin intermediul liniei; ▪ respectarea principiilor de proporționalitate și aplicare a anatomiei plastice în procesul reprezentării membrilor superioare umane. ▪ aplicarea liniei pentru a reda forma. 	<p>1.1 Principii de organizare a spațiului plastic prin intermediul liniei.</p> <p>1.2 Principii de proporționalitate și aplicare a anatomiei plastice în procesul reprezentării membrilor superioare, umane.</p> <p>1.3 Procedee de modelare valorică a membrilor superioare, umane, prin intermediul liniei.</p>
2. Desen constructiv al membrilor inferioare, umane. Talpa, model ghips.	
<p>UC2. Reprezentarea plastică a membrilor inferioare umane (talpa, model ghips) în desenul constructiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ paginarea membrilor inferioare, umane (talpa, model ghips) în spațiului plastic prin intermediul liniei; ▪ construirea, proporționarea și aplicarea anatomiei plastice în procesul desenării membrilor umane inferioare; ▪ realizarea desenului membrilor umane inferioare (talpa, model ghips), folosind mijloacele și principiile desenului constructiv. 	<p>2.1 Modalități de paginare a membrilor inferioare, umane (talpa, model ghips) în spațiului plastic prin intermediul liniei;</p> <p>2.2 Reguli de construire, proporționare și aplicarea anatomiei plastice în procesul desenării membrilor inferioare, umane. (model ghips);</p> <p>2.3 Modelarea detaliilor ale membrilor umane inferioare (talpa, model ghips) prin intermediul liniei.</p>
3. Desen constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.	
<p>UC3. Realizarea desenului constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ paginarea compozițională în format a figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips; ▪ aplicarea legăturilor de proporționalitate și subordonare a formei în desenul constructiv-tonal a figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips; ▪ modelarea valorică a formei figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips, prin intermediul clarobscurului. ▪ folosirea mijloacelor plastice în procesul de generalizare și finisare a desenului figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips. 	<p>3.1 Principii de paginare compozițională în format al figurii anatomice, model ghips.</p> <p>3.2 Legături de proporționalitate și subordonare a formei în desenul constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.</p> <p>3.3 Analiza și modelarea valorică a formei figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips în spațiu prin intermediul clarobscurului.</p> <p>3.4 Mijloace plastice în procesul de generalizare și finisare a desenului figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul Individual
			Prelegeri	Practică	
1	Desen constructiv al membrilor superioare umane. Palma, model ghips.	16	2	10	4
2	Desen constructiv al membrilor inferioare, umane. Talpa, model ghips.	16	2	10	4
3	Desen constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.	28	2	19	7
Total:		60	6	39	15

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Sarcinile pentru studiul individual ghidat de profesor vor reieși din temele desfășurate (realizate) la orele de contact direct și se vor realiza sub formă de sarcini suplimentare individuale și anume: realizări de crochiuri, schițe (liniare, tonale), continuarea lucrului de sine stătător asupra sarcinii efectuate în cadrul orelor de contact direct, alte sarcini experimentale care vor contribui la rezolvări de probleme legate de procesul instructiv - educativ, axate pe temele desfășurate la orele de contact direct.

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Desen constructiv al membrilor superioare, umane. Palma, model ghips.			
1.1 Proporțiile și construcția a membrilor umane superioare. 1.2 Aplicarea anatomiei plastice în desenarea membrilor umane superioare (palma, model ghips).	Crochiuri ale membrilor umane superioare (palma). 4 lucrări. Format: A4. Material: hârtie/creion.	Prezentarea crochiurilor	Săptămâna 1-4
2. Desen constructiv al membrilor inferioare, umane. Talpa, model ghips.			
2.1 Raporturile proporționale și de construcție în realizarea crochiului al membrilor umane inferioare (talpa, model ghips). 2.2 Aplicarea legităților anatomiei plastice în procesul desenării membrilor umane inferioare (talpa, model ghips).	Crochiuri ale membrilor umane inferioare (talpa). Format: A4. Material: hârtie/creion. 4 lucrări.	Prezentarea crochiurilor	Săptămâna 5-8
3. Desen constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.			
3.1 Raporturile valorice mari în realizarea crochiului de figură anatomică (Gudon sau Aracaș), model ghips. 3.2 Reprezentarea sursei de lumină prin intermediul clarobscurului.	Crochiuri de figură anatomică (Gudon sau Aracaș), model ghips. Format: A4. Material: hârtie/creion. 6 lucrări.	Prezentarea crochiurilor	Săptămâna 9-15

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	ore
1	Desen constructiv al membrilor superioare, umane. Palma, model ghips.	Desen constructiv al membrilor superioare, umane. Palma, model ghips. Format: 50*60. Material: hârtie/creion.	10
2	Desen constructiv al membrilor inferioare, umane. Talpa, model ghips.	Desen constructiv al membrilor inferioare, umane. Talpa, model ghips. Format: 50*60. Material: hârtie/creion.	10
3	Desen constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips.	Desen constructiv-tonal al figurii anatomice (Gudon sau Aracaș), model ghips. Format: 50*70. Material: hârtie/creion.	19
Total:			39

IX. Sugestii metodologice

În procesul studierii disciplinei „**Desen – corp uman, ghips**” cadrul didactic va folosi tehnologii eficiente de predare-învățare-evaluare, forme și metode de organizare a activității didactice, care sunt adecvate modulului dat, nivelului de pregătire și capacităților individuale ale elevilor.

Metodele recomandate pentru a fi utilizate în procesul de predare-învățare sunt: expunerea materialului teoretic, realizarea lucrărilor practice, individual sau sub conducerea cadrului didactic, exersarea practică, elaborarea exercițiilor practice individuale, studierea individuală și în grup a fondului metodic și a surselor bibliografice, exemple de produse realizate de către elevii promoțiilor precedente, exemple realizate de către profesioniști, etc.

Disciplina „**Desen – corp uman, ghips**” conține câteva unități de învățare, care sunt concepute în dezvoltare, de la abilități și cunoștințe inițiale spre sarcini tot mai complexe. Caracteristic domeniului de educație – Artă, sunt metodele de predare/învățare cu caracter creativ, inventiv, individualizat.

Pentru eficientizarea formării competențelor profesionale specifice, se propune reducerea activității profesorului ce predă și favorizarea profesorului ce coordonează procesul de învățare. În scopul predării centrate pe elev, strategiile de predare se vor adapta caracteristicilor personale ale elevilor (auditive, vizuale, practice), în dependență de tipul psihologic (introvertit, extravertit) și alte particularități, ce pot influența la procesul de învățare:

- individualizarea și creșterea treptată a nivelului de complexitate a sarcinilor propuse fiecărui elev în funcție de progresul acestuia;
- diferențierea sarcinilor în funcție de abilități, pentru indivizi sau pentru grupuri diferite;

- prezentarea sarcinilor în mai multe moduri: explicație teoretică, prezentarea la calculator/ proiector, exemple din fondul metodic, conversația interactivă;
- utilizarea unor metode didactice activ-participative: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin creare/invenție;
- orientarea spre finalități de învățare, la finele fiecărei unități de învățare se va prezenta spre evaluare un produs realizat;
- caracterul aplicativ al modulului „**Desen – corp uman, ghips**” impune niște condiții, și anume, procesul de predare/învățare se va desfășura în sala de curs adaptată necesităților specifice pentru lucru practic.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune evaluarea pe parcursul întregului proces de instruire: evaluarea formativă (curentă) și evaluarea sumativă (finală). Evaluarea formativă se va realiza prin diverse modalități: observarea comportamentului elevului, analiza rezultatelor curente ale elevului, prezentarea schițelor/produselor individuale de activitate, cadrele didactice informează elevul despre nivelul de performanță, îl motivează să-și perfecționeze competențele profesionale.

Evaluarea sumativă se va realiza la finele fiecărui modul, produsele realizate pe parcursul semestrului vor fi expuse la vizionarea de examen. Evaluarea sumativă este realizată de profesorul modulului dat și grupul de profesori ce fac parte din Consiliul artistic și de evaluare. Metodele de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea rezultatelor scontate, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Criterii de evaluare cunoștințelor și abilităților profesionale în cadrul disciplinei

„Desen – corp uman, ghips”:

- reflectarea subiectului;
- organizarea spațiului compozițional;
- corectitudinea aplicării legităților din domeniul anatomiei plastice și a proporțiilor la desenarea figurii umane;
- utilizarea mijloacelor de expresie artistico-plastică;
- utilizarea materialelor și tehnicilor de desen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Cerințe față de sălile de curs: sală de curs dotată cu tot necesarul pentru lecțiile de desen; mobilier școlar cu toate condițiile adecvate, în mod obligatoriu trebuie să fie posibilitatea de aerisire regulată a încăperii. Sala de curs va fi dotată:

- utilaje: șevalete, scaune și suporturi în număr egal cu numărul de elevi în grupă, suport pentru model, lampă cu suport pentru iluminarea modelului, draperii și alte utilaje pentru sarcini prevăzute;
- lista materialelor didactice: exemple de lucrări de nivel înalt a elevilor precedenți din fondul metodic de desen, mostre de desene tematice de nivel înalt din alte instituții de Artă plastică, literatură de specialitate în limba de instruire.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată	Nr. de exemplare disponibile
1.	Șușală I., Băbulescu O., Dicționar de artă: termeni de atelier, București, Sigma, 1993.	Biblioteca / electronic	
2.	Bamemes G., Wirzeichnen den Menschen, Wessen Volkseigener Verlag, Dresden, 1989.	Biblioteca / electronic	
3.	Gordon L., DrawingtheHumanHead, BT Batsford Ltd, London, 1996.	Biblioteca / electronic	
4.	Gordon L., The figure in action, BT Batsford Ltd, London, 1997.	Biblioteca / electronic	
5.	Bamemes G., Der nackte mensch, VEB Verlag der Kunst, Dresden, 1969.	Biblioteca / electronic	
6.	Баммес. Г., Пластическая анатомия и визуальное выражение, изд. Дитон, Москва, 2011.	Biblioteca / electronic	
7.	Баммес. Г., Изображение человека. Основы рисунка с натуры, изд. Дитон, Москва, 2012.	Biblioteca / electronic	
8.	Ли Н., Основы учебного академического рисунка, издательство Эксмо, Москва, 2017.	Biblioteca / electronic	
9.	Могилевцев В., Основы рисунка, издательство Артиндекс, Санкт-Петербург, 2007.	Biblioteca / electronic	
10.	Могилевцев В., Наброски и учебный рисунок, издательство Артиндекс, Санкт-Петербург, 2011.	Biblioteca / electronic	
11.	Королёв А., Учебный рисунок. Методика преподавания, издательство Артиндекс, Санкт-Петербург, 2007.	Biblioteca / electronic	
12.	Краморов С., Конструктивный Рисунок, издательство Академия, Омск, 2005.	Biblioteca / electronic	